

Gemeinde
Ralbitz-Rosenthal

Gmejnjska nowina
Gmejnska nowina
Ralbicy - Róžant
Ralbicy - Róžant

27. lětnik / 9. wudaće

Hamske łopjeno

Mały rózka 2017

01.02.2017

www.ralbitz-rosenthal.de

gemeinde@ralbitz-rosenthal.de

Wobzamknjenje gmejskeje rady Ralbicy-Róžant

Na posedženju gmejskeje rady dnja 26.01.2017 su so scěhowace wobzamknjenja schwalili:

Wobzamknjenje čo. 01-01/2017

Postajowanske wobzamknjenje jednory twarski plan „Šunow – Bohata hasa“.

Wobzamknjenje čo. 02-01/2017

Wobzamknjenje k inženjerskemu zrěčenju nast. wuporjedženjapuča we Łazku (3. a 4. twarski wotrězk).

Wobzamknjenje čo. 03-01/2017

Přepodaće nadawka za přetwar šulskeje kuchnje w Ralbicach po twarskich předpisach.

a) zwottorhanje, wobnowjenje wobmjetka a suchotwar.

Wobzamknjenje čo. 04-01/2017

Přepodaće nadawka za přetwar šulskeje kuchnje w Ralbicach po twarskich předpisach.

b) blidarske džěła.

Wobzamknjenje čo. 05-01/2017

Přepodaće nadawka za přetwar šulskeje kuchnje w Ralbicach po twarskich předpisach.

c) kładženje kachlicow.

Wobzamknjenje čo. 06-01/2017

Přepodaće nadawka za přetwar šulskeje kuchnje w Ralbicach po twarskich předpisach.

d) elektroinstalaciske džěła.

Wobzamknjenje čo. 07-01/2017

Přepodaće nadawka za přetwar šulskeje kuchnje w Ralbicach po twarskich předpisach.

e) džěła tepjenskich a sanitarnych instalacijow.

Wobzamknjenje čo. 08-01/2017

Přepodaće nadawka za přetwar šulskeje kuchnje w Ralbicach po twarskich předpisach.

f) molerske a wukładženske džěła.

Wobzamknjenje čo. 09-01/2017

Wobzamknjenje k próstwje wjesneje rady Konjecy-Šunow „instalacija elektroniskeje připrawy za zwonjenje w kapałce w Konjecach“.

Wobzamknjenje čo. 10-01/2017

Přiwzaće a sposrědkowanja pjenježnych abo wěcných darow abo podobnych přidželenjow w hódnoće přez 100 €.

Dohlad do protokola resp. wobzamknjenjow zjawneho posedženja w cyłym wobjimje je w času rěčnych hodžin gmejskeho zarjada móžny.

Michał Šořta

2. zast. wjesnjanosta

Wobzamknjenja techniskeho wuběrka gmejny Ralbicy-Róžant

Na posedženju techniskeho wuběrka dnja 26.01.2017 su so scěhowace wobzamknjenja a stejnišća schwalili:

1. Stejnišćo k twarskim naležnosćam w Ralbicach, 59/1, 59/4.

2. Stejnišćo k twarej rostlinarnje w Konjеча, 28/4.

Dohlad do protokola resp. wobzamknjenjow zjawneho posedženja w cyłym wobjimje je w času rěčnych hodžin gmejskeho zarjada móžny.

Michał Šořta

2. zast. wjesnjanosta

Přichodna zhromadźizna techniskeho wuběrka wotměje so štwórtk, dnja 16.03.2017 we 18.00 hodž. w sydarni gmejskeho zarjada w Róžeńće.
Dnjowy porjad so přez městne wuwěški wozjewi.

Přichodna zhromadźizna gmejskeje rady Ralbicy-Róžant wotměje so štwórtk, dnja 16.03.2017 we 18.30 hodž. w sydarni gmejskeho zarjada w Róžeńće.
Dnjowy porjad so přez městne wuwěški wozjewi.

Gratulujemy wšitkim rentnarkam a rentnarjam
k narodninam a přejemy krutu strowotu a
Bože žohnowanje.

07. februara	Jurij Šořta	Sernjany	80. narodniny
07. februara	Stanisław Suchy	Róžant	70. narodniny

Tež wšitkim njemjenowanym narodninarjam přejemy
wjele zboža, strowotu a derjeměće.

Prosmy wšitkich wobydlerjow našeje gmejny, zo bychu w zymskim času chódniki resp. puće před
swojimi ležownosćemi wot sněha zrumowali a wotpowědnje wotupili.
Tak móžemy sebi mnoho mjerzanjow ze zawěšćernjemi a chorobnymi kasami zalutować.

Michał Šořta
2. zast. wjesnjanosta

Sobotu, dnja 11. februara 2017, so přez wohnjowu woboru Ralbicy hodowny štomy při gratowni
spala. Wutrobnje je kóždy wot 17.00 hodž. witany. Čělnje derjeměće je zaručene.

Achim Měrcink (WWW)

Sobotu, dnja 04. měrca 2017 w 15.00 hodž. wotměje so lětuši wolejbulowy turněr gmejnskich
wobornikow wo pokal wjesnjanosty. Wohnjowa wobora Ralbicy přeprosny wšitkich člonow a
sportowych zajimcow do sportownje w Ralbicach.

Achim Měrcink (NWW)

Rěčne hodžiny gmejskeho zarjada w Róžeńće póndželu 14.00 – 16.00 hodž. wutoru 14.00 – 16.00 hodž. štwórtk 14.00 – 18.00 hodž.	<u>Nuzowe čisła</u> milina ENSO Netz GmbH 0180 2787902 woda ewag Kamenz 03578 377377 płun EVSE Wittichenau 035725 7410 wopłóčki AZV "Am Klosterwasser" 035796 96026 policija 110 nuzowy lékař/ wohnjowa wobora 112
Rěčne hodžiny 2. zast. wjesnjanosty w Róžeńće štwórtk 16.00 - 18.00 hodž.	Redakciski kónc za wudaće nalětnika 2017: <u>17.02.2017</u> Prošu wšitke přinoški za nowinu pod gmejska.nowina@gmx.de zapodać. Online-wudaće gmejskeje nowiny pod: www.ralbitz-rosenthal.de
IMPRESUM - Gmejska nowina gmejny Ralbicy- Róžant Zamołwity: 2. zastupowacy wjesnjanosta Michał Šořta Gmejski zarjad Při Marijinej studničce 8 01920 Róžant Tel.: 035796 96832 Fax: 035796 96833 Mail: gemeinde@ralbitz-rosenthal.de Internet: www.ralbitz-rosenthal.de Towarstwa su za wobsah svojich stronow sami zamołwite.	

WITAJĆE

Naši nowonarodzeni

W našej gmejnje narodzi so w lěće **2016** cyłkownje **23 dźěci**, 12 holcow a 11 hólcow. Tući su w slědowacych wjeskach doma:

	holcy:	hólcy:
Bušenka	-	-
Hrańca	-	-
Konjegy	1	4
Łask	-	-
Nowoslicy	-	-
Ralbicy	1	1
Różant	1	2
Sernjany	3	1
Smjerdźaca	1	1
Šunow	5	2

K přirunowanju: w lěće **2015** narodźichu so cyłkownje **16 dźěci**.

Lubi starši, štóž ma zajim na wozjewjenju poroda swojeho dźěsća (rady tež z wobrazom), móže to darmotnje w našej gmejnskej nowinje činić.

Statistika

gmejnow Zarjadniskeho zwjazka „Při Klóšterskej wodže“ za lěto 2016 (w spinkach přirunowanje z lěta 2015)

	gmejna Chrósćicy	gmejna Njebjelčicy	gmejna Pančicy-Kukow	gmejna Worklecy	gmejna Ralbicy-Róż.
přemysłowe přizjewjenja	3 (3)	8 (7)	4 (12)	2 (3)	6 (9)
přemysłowe wotzewjenja	3 (4)	5 (4)	6 (14)	5 (0)	8 (6)
wobsedžerjo psow	42 (38)	59 (55)	91 (81)	57 (55)	87 (86)
porody	13 (11)	19 (9)	18 (23)	8 (14)	23 (16)
smjertne pady	29 (23)	7 (17)	21 (15)	13 (12)	14 (16)
přichady	50 (48)	58 (29)	63 (74)	22 (63)	43 (35)
wotchady	35 (29)	55 (60)	67 (54)	32 (42)	66 (64)
ličba wobydlerjow dnja 31.12.2016	1.038	1.178	2.102	1.094	1.691
ličba wobydlerjow dnja 31.12.2015	(1.039)	(1.163)	(2.109)	(1.109)	(1.705)

Zmandželenja w stawnistwje zarjadniskeho zwjazka w lěće 2016: 14 (lěto 2015: 17).

Cyłkowna ličba wobydlerjow w gmejnach Zarjadniskeho zwjazka „Při Klóšterskej wodže“ je so w běhu lěta **2016** wot 7.125 (2015) a 7.149 (2014) na **7.103** znižiła.

Domaška
předsyda zarjadniskeho zwjazka

Adwentnička za džěci – stare tradicije znowa pěstować

Póndźelu, dnja 12.12.2016 woswjećichmy w Sernjanach wosebitu adwentničku.

Po něhdže 50 lětach so črjódka džěci ze swojimi maćerjemi zhromadzi, zo by staru ale znatu tradiciju znowa zbudžiła.

Tak so w 16.00 hodź. srjedź wsy zetskachmy. Dokelž so hižo pomału čmičkaše, zaswěćichmy sebi naše latarnčki a podachmy so lóštnje spěwajo na puć. Z přewodom gitary a ščerčawki zaspěwachmy sebi znate serbske a němske hodowne pěsnje. Samo někotři wjesnjenjo nam přikiwachu, nas lubje witachu abo sebi z nami hromadže zaspěwachu. W jich wobličach wuhladachmy wjeselo, spokojnosť a snano tež hordosć, zo so wjesne žiwjenje z prócu pěstuje. Po lampionowym ćahu běchmy přeprošeni na słódki kakaw, wosušk a poprjančki do Cyžec hosćenca. Hodžinku sebi tam při bjesadže a hodownej hudźbje lubić dachmy.

Nahromadźichmy po puću přez Sernjan do našeje “darjenskeje tyzki” 196,50€ za osteopatu dr. Angermanna, kotryž ma swoju praksu w Kamjencu. Jeho podpěramy z pjenježnym darom při specialnym wukubłanju za zbrašene džěci. Tute je jemu tež wosobinsce jara wažne, dokelž je jeho 6-lětna džowka autistka.

Zapłać Bóh dobrej organizaciji Carmen Hebestreitoweje, wšitkim darićelam a Cyžec hosćencej za dobru hospodu.

*tekst: Carmen Hebestreitoweje
foće: Diana Rjenčowa*

Wjesny džěl našeje gmejny: Nowoslicy

- wobydlerjo (dnja 01.05.2016): 105 z toho 45 žonow a 60 muži
- najstarša wobydlerka je so w lěće 1926 narodžiła, najmlódši w lěće 2015

Mjeno Nowoslicy naspomni so přeni raz w zwisku ze založenjom Klóštra Marijna hwězda a pokazuje na staroserbsku formu, po kotrejž mjenuja so tak wobydlerjo nowozaloženeho sydlišća. We wopismje wjeski steji Novosedlitz. Tute wjesne mjeno zwisuje drje ze srjedźowěkwskim trjebjenjom a wutwarom kraja podłu Klóšterskeje wody. Porno hišće staršim založenjam njeje sydlišćo wjac kulowc, ale pućowc.

Nowoslicy buchu na kóncu II. Swětoweje wójny 1945 k nimale 90% zničene, jako dóndže w tutej kónčinje k sylnym frontowym bojam mjez němskej wehrmachtu a 2. Pólskej armeju a Čerwjenej armeju. Jeničce w Nowoslicach samych buchu 50 wojakow morjenych a na dworach zahynychu 121 kruwow a koni. Mjena padnjenych wojakow - wobydlerjow ze wsy- z wobeju wójnow nadeńdu so we wjesnej kapałce. Džensa su Nowoslicy mała nahladna wjeska při hłownej dróze do Rakec, hdžež je rjenje pozostać a na ławce srjedź wsy trochu wotpočować.

W něhdyšim Nowoslican Cyžec korčmarskim statoku (džensa Obstec) narodžichu so wjacore wuznamne wosobiny:

Pětr Cyž: 1811-1882, kubler wjesny šołta, herbski rychar, dwanaće lět zapóslanc w Hornjołužiskim provincialnym sejmje w Budyšinje, 1847 sobuzaložer Maćicy Serbskeje, demokratiski wjednik serbskeho burskeho hibanja 1848/49, 1848-1850 jenički serbski zapóslanc w I. komorje Sakskeho krajneho sejma, wobdžělnik Drjezdžanskeho zběžka 1849, po poraženju zběžka steješe jeho mjeno na „čornej lisčinje“ sakskeje policije

Michał Cyž: 1825-1860, bratr Pětra Cyža, 1845- 1848 studij prawnistwa a słowjanskeje filologije w Lipsku, 1847 sobuzaložer Maćicy Serbskeje, 1848-1852 kralowski sakski notar w Budyšinje, 1854-1860 prawiznik w Kamjencu

Jurij Cyž: 1848-1874, syn Pětra Cyža, 1863-1869 gymnazijst w Praze, aktiwny člon Serbowki, wot 1864 člon Maćicy Serbskeje, 1869-1873 studij teologije w Praze a w Münsteru, spisowaćel

Jurasowy młyn Nowoslicy

1991 – křiž před Lipičec dworom

kapafka 2001

towarstwowy dom Nowoslicy 1995

towarstwowy dom Nowoslicy 2017

hrajkanišćo 2003

hrajkanišćo 2017

pěstowarnja „dr. Jurij Młynk“ w Raibicach

Kóžde lěto znowa ptači kwas

Takle tež lěta 25.01.2017 dźěći Raibičan pěstowarnje ptački z bliska a daloka witachu. Dypkownje we 8.00 hodź. zetkach so wšitke skupiny we rašim kowje, zo bychu sej zhromadnje spěwčki wo zymje a ptačim kwasu zaspěwali. Po tym

wrócichu so dźěći k snědani do skupinow. Wjeselo bě wulke jako pječene sroki na talerju wuhladachu. Dupođnjso so ze wšelkimi zabawami skoku miny. Posledne přihoty za naš popođniši swjedžen w Wowčerkec hosćencu so dokónčichu.

Hnydom po wobjedže započinachu 5 pomocnicow holcam wulkeje skupiny narodnu drastu zwoblěkać. Lěta bě 26 dźěći, kotřiž nam kwasny ćah předstajichu. Tež hólcy běchu so kwasej wotpowědnje zdrasćili.

Zdypkom 15.00 hodź. běchu wšitcy zhotowani a móžachu so w pěstowarni wotwezać. Žurle we Šunowje bě kopata poľna hosći. Kóžda skupina měješe

maty program nazwučowany a jón wótrě přednjese. Jako posledne wustupichu dźěći wulkeje skupiny. Kwasny ćah začahny, přewodžejo z musiku, do žurle. Njewjesta Lejna Kmejćec z Róžanta a nawoženja Józef Měřš ze Koslowa powitašej wšitkich přihladowarjow. Bjez pomocy braški

Józefa Mittagga, kotryž dźeržeše wšitke nitki w jeho rukomaj, to njeby na tutam dnju što. Tež wón je jeho zastojnstwo wuběrnje wukonjať.

Přihladowarjo mytowachu prócu małych wuměłcow ze sylnym aplawsom. Wječor běchu dźeći a kubtarjo wučerpani, ale zbožowni přez poradženy rjany ptačo kwasny dzeń.

Wutrobnje dźakować chcemy so na tutym městnje hišće jónu pola Wowčerkec swójby za přihoty a wužiwanje žurle. Smy wjesoći, zo je Frank Wjesela, kaž kóžde lěto, techniku wobstarat a poslužowať. Swójba Mittagec je nadawk fotografowanja přewzała a nam wjele rjanych wobrazow póstała. Tež za pjenježny darik do cylindra so podźakujemy. Budžemy dźěćom hrajkki do pėska kupić.

Kerstin Maowa

foto: knjeni Katzerowa

fota: knjeni Mittagowa

wohnowa wobora Ralbicy-Różant

Statistika k zasadženjam wohnoweje wobory w lěće 2016

Zasadženja dohromady: 24

wohenje	4	z toho	3 x hromada za chodojtypaljenje 1 x zmylkowe alarmowanje
techniska pomoc	20	z toho	3 x wobchadne njezbožo 5 x škody sylneho wichora / štomy na puću 6 x přeplawjenje po sylnym dešču 3 x kontrola přeplawjenja 1 x zaručenje wěstoty wjesneje Meje 1 x wolijowa čara na puću 1 x nuzna mediciniska pomoc

Při zasadženjach so 7 wosobow zrani, kotrymž wohnowa wobora přenju pomoc skićeše.

Dohromady bě wohnowa wobora Ralbicy-Róžant z 5 wjesnymi woborami 39 króc z 323 kameradami zasadžena. To wučinja 377 hodžinow.

Najwobšěrniše zasadženje bě 26. Junija 2016 jako po cyłym teritoriju gmejny sylne njewjedro zachadžeše. W 12 hodžinach je wohnowa wobora 14 zasadženjow wotdžela.

Za přewjedzene džěło a zasadźliwosć so wutrobnje pola wšitkich kameradkow a kameradow džakuju.

Achim Měrcink (NWW)

Serbska zakładna šula Rabicy

Delanski ZWónčk

mały różk 2017 / číslo 55

Sorbische Grundschule Rabitz

Zymske wjesela - sportowe hodžiny w sněze

Šulerjo 1. lětnika nawuknychu w hudźbje spěw "Sanje, sanje sydń so na nje". A w sportowej hodžinje to potom zwoprawdźichu. Tež wšitke tamne lětniki našeje zakładneje šule mějachu swoje zymske wjesela, wšako je sportowanje w sněze wobstatk wučbneho plana.

Šulerjo 3. lětnika natwarichu rjanej sněhowej mužej.

Při sankowanju knježeše na horje hołk a tołk.

Anastasia Rauerec z 2. lětnika překwapi sobušulerjow z paslenku k ptačemu kwasej

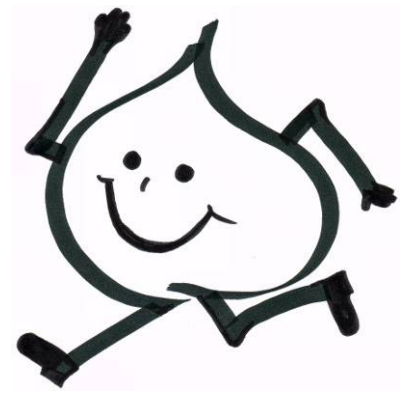

Terminowa protyčka:

- 08.02.2017 - Ptačokwasne předstajenje w Chrósćicach za šulerjow zakładneje šule
- 10.02.2017 - wudawanje poľětnych informacijow
  - 9.00 – 11.00 hodź. póstnička w sportowej hali
- 27.02. - 03.03.2017 - steji kontejner za staru papjeru na šulskej ležownosći
- 13.02. – 24.02.2017 - zymske prózdny

Šulske nowiny

Serbska wyša šula Ralbicy
UNESCO projektna šula
Šula z ideju 2007
www.serbska-sula-ralbicy.de

Mały różk 2017
21. lětnik, 221. wudaće

W zasneženym Bedřichovje pobyli

Póndželu, dnja 16.01.17 jědźechmy šulerjo wosmeho lětnika našeje šule z knjezomaj Bejmakom a Mičom z čahom z Biskopic do Liberec a wottam dale z busom do Bedřichova. W hórskim hotelu Jelinek nas witachu a do stwow rozdžělichu. Knjez Kučera nam sněhaki wupožči. Po ćoptej poliwece podachmy so do sněhakowanskeho stadiona. Tu so sćoplichmy a zakłady techniki sněhakowanja zeznachmy. Dokelž bě sněh mjehki, wutrachmy započatki na ceńkich běžkach.

Na druhim dnju slědowachu wubědžowanja, hódnoćenje techniki suwanja a po stódnym wobjedze w Šamalowej chaće sćehowaše dołhe pućowanje přez sněhowy, bajkoty kraj. Sprócni so domoj wróćichmy.

Na srjedze a štwórtku zwučowachmy so na alpinskich sněhakach. Sněhowy pŕuh bě zakład za wšitke dalše wužadanja na módrej a čerwjonej pisće. Najwjetše wjeselo mějachu Jana, Julia, Vincenc, Dominik a Leoni, kotřiž dotoho hišće ženje na sněhakach stali njejsu.

Wulka napjatosc knježeše, jako so "Super G" přewjedze a kóždy w najspěšnišim tempje slalomowu čaru zmištrowa. Nichtó njepadny. Najspěšniše „zajacy“ běchu Titus, Cedrik a Oliver. Najsylniše stopnjowanja mjez běhomaj pak mějachu Jana, Dominik a Vincenc. Tež woni dóstachu małe myto při kónčnym mytowanju.

Strowi a poŕnje začišćow so pjatk domoj wróćichmy. Džakujemy so wutrobnje knjezej Mičej a knjezej Bejmakej za jeju prócu a wutrajnosć z nami, kaž tež knjeni Bejmakowej, kotraž wšitke naše bolosće lěkowaše.

*tekst: Leonie Suchec, 8.
lětnik, foto: P. Bejmak*

A što sta so hišće takle na našej šuli?

Knjez farar Delan poswjeći našu šulu na přěnim dnju po hodownych prózdninach na swjatočne wašnje. Z pisanej krydu napisa na scěnu při zachodže do hórta znate pismiki C, M, B a lětoličbu 2017.

36 šulerjow ze zakładneju šulow Ralbicy a Chrósćicy wopytachu našu šulu wutoru, dnja 17. januara 2017. Šulerjo 4. lětnikow wobdźělichu so aktiwnje na wučbnych jednotkach w

předmjetach stawizny, biologiji, jendželščinje, ruščinje a informatice. Tež naš Techniski centrum sej wobhladachu, hdžež zhotowichu šulerjo 10. lětnika mały přikus za našich hosći.

Wječor stejachu durje našeje šule wšěm dalšich zajimcam wotewrjene.

fota: Rafaela Domaškec (wjac wobrazow namakaće na našej internetnej stronje)

INFORMACIJE - TERMINY - WŠELČIZNY

02.-26.02.2017	kontejner za staru papjeru - 5. lětnik
08.02.2017	ptačokwasne předstajenje za 5. a 6. lětnik w Chrósćicach
13.-24.02.2017	zymske prózdniny
28.02.2017	kompetencny test w matematice - 6. lětnik
	powołanske poradžowanje knj. Herrnsdorf - 9./10. lětnik

Nowe telefoniske čisło šulskeje kuchnje: 0157/34578994

Zeitungsartikel für Beratung an Standorten

„Häusliche Gewalt & Stalking“ – Die Interventionsstelle gegen häusliche Gewalt Oberlausitz-Niederschlesien berät, begleitet und vermittelt

Die Interventionsstelle gegen häusliche Gewalt Oberlausitz-Niederschlesien ist eine Beratungsstelle für Frauen und Männer, die von häuslicher Gewalt oder Stalking bedroht bzw. betroffen sind. Seit Juni 2006 beraten, begleiten und vermitteln die Beraterinnen der Interventionsstelle im Einzugsgebiet der Polizeidirektion Görlitz, welche die Landkreise Bautzen und Görlitz umfasst.

Nicht selten sprechen die Betroffenen zum aller ersten Mal über ihre Erlebnisse und Erfahrungen. Und häufig ist ein erstes Entlastungsgespräch das Wichtigste. Betroffene, die in die Beratung kommen, sollen sich bei uns aufgehoben fühlen. Da die Betroffenen schon in der Beziehung dominiert werden, ist wichtig, dass sie lernen, auf ihre Bedürfnisse zu hören und diese auch umzusetzen. Sie sollen ihre eigenen Entscheidungen treffen, ohne Schuldvorwürfe oder Druck. Jeder Mensch hat das Recht, dies in seinem eigenen Tempo zu tun.

Neben den Entlastungsgesprächen ist es wichtig, dass die betroffenen Frauen und Männer über ihre Möglichkeiten, sich zu schützen, aufgeklärt werden. Gemeinsam wird mit ihnen über mögliche Perspektiven für eine gewaltfreie Zukunft gesprochen und nach Lösungen gesucht. Da die Beratungsstelle ein gutes Netzwerk hat, können die Beraterinnen weitere Hilfen vor Ort vermitteln.

Häusliche Gewalt führt zu einer Destabilisierung des gesamten Familiensystems. Da in vielen Haushalten auch Kinder und/oder Jugendliche leben, sind diese Mädchen und Jungen mitunter über Monate oder Jahre hinweg, gleichermaßen den Gewaltakten zwischen den Eltern, Partnern, Großeltern, Schwiegereltern oder anderen Verwandten, ausgesetzt. Und auch wenn die Kinder und Jugendlichen nicht direkt betroffen sind, so erleben diese die Häusliche Gewalt intensiv – sie sehen, hören und fühlen – und nehmen das Geschehene wahr.

Neben der Beratung von betroffenen Frauen und Männern, fokussiert sich die Interventionsstelle nun auch primär diesem Themenfeld, insbesondere in Form von möglichst niedrigschwelligen Unterstützungsangeboten für Kinder und Jugendliche als Zeugen Häuslicher Gewalt. Im Vordergrund stehen dabei die Situation der Betroffenen und das Miterleben der Häuslichen Gewalt.

Wie kann man die Interventionsstelle erreichen?

Sie können uns gern anrufen und sich telefonisch beraten lassen oder einen persönlichen Termin vereinbaren. Natürlich können Sie auch einfach in unsere **offene Beratung** ohne Termin kommen. Sie finden uns an den Standorten Bautzen, Kamenz und Hoyerswerda.

In **Bautzen** können Sie uns **freitags nach telefonischer Terminvereinbarung** im Frauenzentrum Bautzen, Karl-Marx-Str. 7 aufsuchen.

Am Standort **Kamenz** finden Sie uns im Gebäude der Kamenzer Bildungsgesellschaft gGmbH KaBi-1. Etage, Raum 3, Macherstr. 142, **immer den 2. Dienstag im Monat von 9.30 bis 13.00 Uhr sowie immer den 4. Dienstag im Monat von 14.30 bis 17.30 Uhr.**

In **Hoyerswerda** finden Sie uns im Jugendklubhaus OSSI, Liselotte-Herrmann-Straße 1, 02977 Hoyerswerda, **immer den 2. Dienstag im Monat von 14.30 bis 17.00 Uhr sowie immer den 4. Dienstag im Monat von 9.30 bis 13.00 Uhr.**

Derzeit ist die Beratung von Kindern und Jugendlichen nur mit vorheriger telefonischer Vereinbarung des gewalterleidenden Elternteils möglich.

Möchten Sie sich beraten lassen oder einfach nur informieren, können Sie uns gern zur genannten Sprechstunde aufsuchen.

Das Team der
Interventionsstelle gegen häusliche Gewalt
Oberlausitz-Niederschlesien

Neuregelungen im Energiebereich für 2017

Mit Beginn des Jahres 2017 ergeben sich für erneuerbare Energien und Energieeffizienzmaßnahmen einige Neuerungen. Zukünftig wird der Vergütungssatz für Anlagen, die Strom aus erneuerbaren Energien produzieren nicht mehr staatlich festgelegt, sondern per Ausschreibung am Markt ermittelt. Das Angebot mit dem günstigsten Preis erhält den Zuschlag und die dementsprechende 20-jährige Vergütung. Kleine Anlagen mit einer Leistung bis 750 kW betrifft diese Neuregelung jedoch nicht. Diese Anlagen erhalten weiterhin die staatlich festgelegte Vergütung.

Seit 1. Januar 2017 ist die Anbringung eines Heizungslabels an Heizkesseln, die älter als 15 Jahre sind, durch den Bezirksschornsteinfeger Pflicht. Dafür entstehen keine Kosten. Das Label zeigt an, wie effizient die eingebaute Heizung ist. Die Effizienzklassen gehen von A++ (sehr effizient) bis D (ineffizient). Zusätzlich zum Energielabel wird ein kostenfreies Faltblatt ausgegeben, das über Möglichkeiten zur Heizungsoptimierung informiert. Sollten Sie den Austausch bzw. die Optimierung Ihrer Heizungsanlage vorsehen, erhalten Sie von der Energieagentur des Landkreises Bautzen auch 2017 eine kostenfreie Erstberatung.

Halogen-Metaldampflampen (HQL-Lampen) und Quecksilberdampflampen (HQL-Lampen) dürfen ab 1. Januar 2017 weder verkauft noch eingebaut werden, wenn die Lichtausbeute weniger als 80 Lumen pro Watt beträgt. Die beiden Lampentypen befinden sich teilweise noch in Außen- bzw. Straßenbeleuchtungen im Einsatz. Für den Austausch der Innen-, Außen- und Straßenbeleuchtung können Kommunen bis zu 60 % der Investitionskosten gefördert bekommen. Sollten Sie einen Beratungsbedarf haben, wenden Sie sich bitte an die Energieagentur des Landkreises Bautzen.

Kontakt:

Energieagentur des Landkreises Bautzen
im TGZ Bautzen
Preuschwitzer Straße 20
02625 Bautzen

Telefon: 03591 380 2100

Telefax: 03591 380 2021

E-Mail: energieagentur-lkbz@tgz-bautzen.de

**ENERGIE
AGENTUR**
DES LANDKREISES BAUTZEN

european
energy award

Přeprašenje

Wšitcy, kiž rady dwójnu hłójčku hraja,
su wutrobnje na

turněr **dwójneje hłójčki**

pjatk, dnja 03. měrca 2017
do burskeje stwy w Konjecach přeprašeni.

Započatk je w 19:00 hodž..

Přeprašuje
wohnjowa wobora
Konjegy / Šunow

Halo džěci zes Smjerdžac a wokoliny!

Waša póstnička je lětsa

NJEDŽELU, dnja 19.02.2017

w kulturnym domje we Smjerdžacej!!

SPOČATK: 15.00 HODŽ!

*** Bjez zastupnych pjenjez, kaž kóždy lěto... ***

Waši přeceljo su wutrobnje witane!

MAMY TĚŽ ZASO KOFEJ A TYKANC

ZA DOROSĆENYCH!

*****WJESELIMY SO HIŽO NA WAS !! *****

